

РЕШЕНИЕ

№ 12889

гр. София, 21.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 54 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА СТ. ВЛАЙКОВА**

при участието на секретаря **ИСКРА Д. КУРТЕВА**
като разгледа докладваното от **ДЕСИСЛАВА СТ. ВЛАЙКОВА** Гражданско дело № 20211110144128 по описа за 2021 година

Предявени са обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 225, ал. 1 ЗСВ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на Прокуратурата на Република България да заплати на Б. Х. П. сумата от **52 774.40 лева**, представляваща неизплатена част от обезщетение, следващо му се при освобождаването му от длъжност като следовател в Националната следствена служба на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ- при навършване на 65- годишна възраст, която част е формирана от осемкратния размер на последното получено от Б. П. брутно месечно възнаграждение, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба в съда- 27.07.2021г., до окончателното изплащане на задължението, както и сумата от **7927.00 лева**, представляваща обезщетение за забава върху тази сума за периода от 20.01.2020г. до 26.07.2021г.

Ищецът твърди, че в периода от 01.05.1995г. до 10.10.2018г., когато се пенсионира поради навършване на 65- годишна възраст, работил като следовател в Националната следствена служба, поради което при прекратяване на правоотношението в правната му сфера възникнало вземане за обезщетение в размер на 20 брутни заплати съобразно нормата на чл. 225, ал. 1 ЗСВ. Твърди, че въпреки това и съобразно заповед на главния прокурор му било изплатено обезщетение в размер на 12 брутни месечни възнаграждения, тъй като, необосновано според него, от обезщетението му, което с оглед продължителността на прослуженото време като следовател в НСлС възлизало на 20 брутни възнаграждения, били приспаднати получените от него 8 възнаграждения, изплатени му като обезщетение при съкращаването на щата в МВР вследствие обособяването на Националната следствена служба като самостоятелно звено в рамките на съдебната власт. Изяснява в тази връзка, че в периода от 16.07.1981г. до преминаването на НСлС към съдебната система заемал преимуществено полицейски длъжности, както следва: „районен инспектор“ при Димитровско РУ при Софийско градско управление на МВР за периода от 16.07.1981г. до 14.08.1984г., „районен инспектор“ при Софийско градско управление на МВР за периода от 14.08.1984г. до 07.04.1993г., и „разузнавач“ в 01 група „Криминална полиция“ в 03 РПУ при СДВР за периода от 07.04.1993г. до 01.05.1993г., като единствено в периода от 01.05.1993г. до 01.02.1995г. заемал длъжността „следовател“ към МВР. Счита поради това, че

полученото от него при преминаване на НСлС от МВР към съдебната система обезщетение в размер на 8 брутни възнаграждения неправилно е било приспаданото от изплатеното му при прекратяване на правоотношението с прокуратурата обезщетение, тъй като през по-голямата част от периода, в който е работил към МВР, не е заемал длъжността „следовател“, а полицейска длъжност. При тези съображения претендира да му бъде изплатена неплатената част от обезщетението по чл. 225, ал. 1 ЗСВ, възлизаща на 8 брутни възнаграждения в размер на по 6591.80 лева всяко, обезщетение за забава, законна лихва, както и разноски.

В законоустановения едномесечен срок е постъпил отговор на исковата молба по чл. 131 ГПК, с който ответникът оспорва исковете, поддържайки, че правилно е приспаднал от следващото се на ищеца обезщетение по чл. 225, ал. 1 ЗСВ изплатеното му по-рано-при отделянето на НСлС от МВР и обособяването ѝ като структура в рамките на съдебната власт, обезщетение по чл. 68, ал. 1 ЗМВР от 1991г. (отм.), тъй като, доколкото към момента на освобождаването му от МВР ищецът вече заемал длъжността „следовател“, изплатено му обезщетение било такова по чл. 139г ЗСВ (отм.). С оглед на това, доколкото процесното обезщетение се характеризира със своята еднократност, а и доколкото съгласно трайно установената съдебна практика от значение за дължимостта на обезщетението била заеманата длъжност и изпълняваната функция, а не структурното звено, към което тя принадлежи, счита, че освобождаването на ищеца от длъжност поради навършване на 65-годишна възраст се явява повторно по смисъла на нормата на чл. 225, ал. 4 ЗСВ след първоначалното му освобождаване в качеството му на следовател към МВР. Оспорва и размера на претенцията, считайки, че осемкратният размер на брутното месечно възнаграждение за последния отработен месец преди освобождаването на ищеца от длъжност- това за месец септември 2018г., възлизащо на сумата от 6591.80 лева, възлиза на сумата от общо 52 7324.40 лева, а не на претендираната сума от 52 774.40 лева. В условията на евентуалност релевира възражение за погасяване на вземането, предмет на претенцията, по давност. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази наведените от страните конкретни доводи, събраните по делото относими доказателства- поотделно и в тяхната съвкупност, и при спазване на разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа и от правна страна:

По иска с правно основание чл. 225, ал. 1 ЗСВ процесуално задължение на ищеца е при условията на пълно и главно доказване да установи, че е бил освободен от сочената от него длъжност „следовател“ в Националната следствена служба, че е заемал тази длъжност в продължение на сочения от него период с продължителност от поне 20 години, както и размера на брутното му месечно възнаграждение за месеца преди освобождаването му от длъжност- арг. чл. 229 ЗСВ във вр. с чл. 228, ал. 1 КТ.

При установяване на тези обстоятелства в тежест на ответника е да докаже основанието освобождаването на ищеца от длъжност, считано от 11.10.2018г., да се счита за последващо по смисъла на нормата на чл. 225, ал. 4 ЗСВ, респ. изплатеното му обезщетение по ЗМВР при уволнението му поради съкращаване на щата в МВР с оглед преминаването на НСлС към съдебната система да се приравни на такова по чл. 139г ЗСВ (отм.) и да бъде приспаданото от обезщетението по чл. 225, ал. 1 ЗСВ.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да установи съществуването на главен дълг, изпадането на длъжника по него в забава, както и размера на вредата, изразяваща се в пропуснатата полза от ползване на съответния паричен ресурс и съизмеряваща се със законната лихва за периода.

Съобразно изричните твърдения и оспорвания в исковата молба и в отговора на същата с доклада по делото на основание нормите на чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК като безспорни между страните и поради ненуждаещи се от доказване са отделени следните обстоятелства: че в периода от 01.05.1995г. до 10.10.2018г. ищецът е заемал длъжността

„следовател“ в Националната следствена служба, като преди това последователно е заемал длъжностите, както следва: „районен инспектор“ при Димитровско РУ при Софийско градско управление на МВР за периода от 16.07.1981г. до 14.08.1984г., „районен инспектор“ при Софийско градско управление на МВР за периода от 14.08.1984г. до 07.04.1993г., „разузнавач“ в 01 група „Криминална полиция“ в 03 РПУ при СДВР за периода от 07.04.1993г. до 01.05.1993г., „следовател“ към МВР- в периода от 01.05.1993г. до 01.02.1995г.; че е бил освободен от длъжността „следовател“ в НСлС, считано от 11.10.2018г. на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ- поради навършване на 65- годишна възраст; че последното получено от него брутно възнаграждение- това за м. септември 2018г., възлиза на сумата от 6591.80 лева; че след освобождаването през 2018г. му било изплатено обезщетение по чл. 225, ал. 1 ЗСВ в 12-кратния размер на това месечно възнаграждение, както и че при прекратяване на правоотношението му с МВР поради обособяване на НСлС като самостоятелна структура- част от съдебната власт, му било изплатено обезщетение по ЗМВР в размер на 8 брутни месечни възнаграждения. Тези обстоятелства с правно значение се установяват и въз основа на надлежно приобщените и неоспорени писмени доказателства, както следва: извлечение от протокол № 26 от заседание на прокурорската колегия на ВСС, проведено на 10.10.2018г., Заповед № РД-08-1487/11.10.2018г. на главния прокурор за прекратяване на акта за заемане на длъжност с Б. Х. П., удостоверение рег. № 513р- 72780/09.09.2019г. по описа на СДВР относно заеманите от ищеца длъжности в системата на МВР, служебна бележка рег. № 513р-67430/20.08.2019г. по описа на СДВР, удостоверение рег. № ЧР-235, екз. № 1 от 11.03.2010г. по описа на НСлС, заповед № МЗ 33/09.01.1995г. на Министъра на вътрешните работи за уволняване от МВР поради съкращаване на щата на офицерския и сержантския състав, на следователи и помощник- следователи, както и за изплащане на последните на еднократно парично обезщетение, ведомости за еднократно парично обезщетение на следователите и помощник-следователите при девоенизиране в НСлС, служебна бележка с изх. № 3554/12.10.2018г., издадена от и. д. директор на дирекция „БСДУПБ“ в Прокуратурата на Република България.

Следователно безспорно установено е в хода на настоящото производство, че към момента на уволнението му от МВР поради демилитаризиране на НСлС и обособяването ѝ като самостоятелно юридическо лице в рамките на съдебната система ищецът Б. Х. П. е заемал длъжността „следовател“ към МВР, като това е било така в периода от м. 04.1993г., когато със Заповед № К- 369/27.04.1993г. е преназначен за следовател в Главно следствено управление до девоенизирането на НСлС, считано от 01.02.1995г.

Съгласно разпоредбите на чл. 225, ал. 1 и ал. 4 ЗСВ в редакциите им, действали до изменението, обнародвано в бр. 11 от 2020г. на ДВ и приложими към датата на освобождаване на ищеца от длъжност от ВСС поради навършване на предвидената в нормата на чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ възраст, при освобождаване от длъжност съдия, прокурор или следовател с повече от 10 години стаж на такава длъжност има право на **еднократно** парично обезщетение в размер на толкова брутни месечни възнаграждения, колкото прослужени години има в органите на съдебната власт, но не повече от 20, като при последващо освобождаване от длъжност от дължимото обезщетение се приспада обезщетението, получено при предишното освобождаване.

Съгласно разпоредбата на чл. 128 от Конституцията на Република България в редакцията ѝ обн. в ДВ, бр. 56 от 1991 г., действала към датата на уволнението на ищеца от МВР през 1995г., следствените органи са в системата на съдебната власт.

С оглед на това и доколкото съгласно приобщените и горесцитирани писмени доказателства, в частност заповед № МЗ 33/09.01.1995г. на Министъра на вътрешните работи за уволняване от МВР поради съкращаване на щата на офицерския и сержантския състав, на следователи и помощник- следователи, както и за изплащане на последните на еднократно парично обезщетение и неоспорените ведомости за еднократно парично

обезщетение на следователите и помощник- следователите при девоенизиране в НСлС, в които ищецът се е подписал в качеството си на следовател, получил еднократно парично обезщетение в размер на осем брутни възнаграждения, следва да се приеме, че се касае за обезщетение, изплатено на Б. П. в качеството му на заемащ „магистратска“ длъжност, респ. изпълняващ функции, които са част от съдебната власт.

Поради това според настоящия съдебен състав, независимо че гратификационното обезщетение от осем брутни работни заплати, изплатено на Б. П. при напускането на системата на МВР, е за прослужените години в това министерство и на основание ЗМВР от 1991г. (отм.), броят изплатени възнаграждения следва да бъде приспаднал от следващото му се обезщетение по чл. 225, ал. 1 ЗСВ, дължимо при пенсионирането му. Това е така, доколкото от значение при преценката дали процесното освобождаване на ищеца през 2018г. е последващо освобождаване от длъжност по смисъла на нормата на чл. 225, ал. 4 ЗСВ е заеманата към момента на уволнението му от МВР длъжност, с оглед на която именно му е заплатено съответното благодарствено обезщетение. При съкращаването на щата на МВР поради обособяването на НСлС като самостоятелно юридическо лице в системата на съдебната власт освободеният Б. П. е заемал длъжността и е изпълнявал функциите на следовател, поради което и именно с оглед на това негово качество съобразно изричните отбелязвания в цитираните министерска заповед от 09.01.1995г. и ведомости за изплатени еднократни парични обезщетения на следователите и помощник- следователите при девоенизиране на НСлС му е било изплатено такова гратификационно обезщетение. Без значение според настоящия съдебен състав за разглеждания правен спор са обстоятелствата дали при изплащане на обезщетението през 1995г. съответният стаж правилно е квалифициран и зачетен като „магистратски“ такъв, тоест като изцяло прослужен на съответна длъжност в рамките на съдебната система, както и продължителността, която е взета предвид, тъй като същите са релевантни за законосъобразното изплащане на първоначалното обезщетение- това по чл. 68, ал. 1 ЗМВР от 1991г. (отм.) във вр. с § 4, ал. 2 ПЗР на ЗСВ от 1994г. (отм.), действали към датата на прекратяване на правоотношението с МВР, доколкото съставляват предпоставки за дължимостта и размера на това обезщетение, преценката за наличието на които се извършва при определянето и изплащането му. От значение при изплащането на обезщетението по чл. 225, ал. 1 ЗСВ в редакцията му в сила от 2018г. е единствено дали ищецът е освободен от някоя от посочените в нормата длъжностисъдия, прокурор или следовател, и дали магистратът е прослужил поне 10 години в системата, които обстоятелства в случая за безспорни. А за броя брутни възнаграждения, които следва да бъдат изплатени накуп при освобождаването, от значение са броят прослужени години над 10 до 20, както и броят вече изплащани обезщетения при предходно освобождаване от магистратска длъжност, каквато по изложените вече съображения ищецът безспорно е заемал към 1995г.

Ето защо, настоящият съдебен състав намира, че изводите на съда за дължимостта и размера на обезщетението, предмет на настоящото производство, не се предпоставят от преценка по същество относно правилността на изплащането на първоначалното обезщетение (каквато по същността си би била преценката дали заеманите от ищеца в периода от 1981г. до 1995г. длъжности са „полицейски“ или „магистратски“), а единствено от съобразяване на факта, че преди процесното освобождаване от длъжност като следовател ищецът вече веднъж е бил освобождаван от такава длъжност и е получил гратификационно обезщетение във връзка със заемането ѝ.

За пълнота и въпреки липсата на спор по този въпрос следва да се изясни, че независимо от структурното звено, в рамките на което са осъществявани функциите на длъжността „следовател“ в различните периоди- в изпълнителната или в съдебната власт, става въпрос за една и съща длъжност с идентични функции, която през различни периоди от време се е намирала в различни държавни структури, като водещи са функциите на длъжността, а не в коя структура е следствената служба.

С оглед на всичко изложено съгласно действащата към момента на освобождаването на ищеца- 11.10.2018 г., редакция на нормата на чл. 225, ал. 4 ЗСВ (преди изменението с ДВ бр. 11/2020 г.), от дължимото обезщетение по чл. 225, ал. 1 ЗСВ следва да се приспадне полученото от ищеца обезщетение при предходното прекратяване като брой заплати, независимо дали длъжността „следовател“ е заемана в системата на съдебната власт или в системата на МВР- в този смисъл решение № 167 от 24.07.2013 г. по гр. д. № 1372/2012 г. на ВКС III г. о., решение № 91 от 26.06.2020 г. по гр. д. № 2040/2019 г., г. к., III г. о. на ВКС и др.

При тези мотиви и при липсата на спор, че 12-кратният размер на обезщетението по чл. 225, ал. 1 ЗСВ, обосновано определен след приспадане от следващите се общо 20 работни заплати на броя изплатени при първоначалното освобождаване- 8, е правилно изчислен, искът с правно основание чл. 225, ал. 1 ЗСВ, както и обусловеният от него акцесорен иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД следва да бъдат изцяло отхвърлени.

При този изход на спора пред настоящата инстанция разноски се следват единствено на ответника, комуто на основание чл. 78, ал. 3 ГПК следва да бъде присъдена сумата от 160.00 лева, представляваща държавна такса за издаване на съдебни удостоверения, както и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда на основание нормата на чл. 78, ал. 8 ГПК във вр. с чл. 37 ЗПП във вр. с чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ в размер на 150.00 лева, съобразявайки фактическата и правна сложност на делото, разглеждането му в едно открито съдебно заседание, както и обстоятелството, че срещу се водят десетки дела с предмет, идентичен на разгледания по настоящото дело.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковете с правно основание чл. 225, ал. 1 ЗСВ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на Прокуратурата на Република България да заплати на Б. Х. П., ЕГН *****, сумата от **52 774.40 лева**, представляваща неизплатена част от обезщетение, следващо му се при освобождаването му от длъжност като следовател в Националната следствена служба на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ- при навършване на 65- годишна възраст, която част е формирана от осемкратния размер на последното получено от Б. П. брутно месечно възнаграждение, както и сумата от **7927.00 лева**, представляваща обезщетение за забава върху тази сума за периода от 20.01.2020г. до 26.07.2021г.

ОСЪЖДА Б. Х. П., ЕГН *****, да заплати на Прокуратурата на Република България сумата от **160.00 лева**, представляваща разноски за настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____